

νὰ κλονίσῃ τὴν δύναμιν τῶν φοιτητικῶν συνδέσμων, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησε ν' ἀπολύσῃ ἐναντίον τοῦ θύελλαν τῆς συμπολίτιδος αὐτοῦ νεολαίας. Παρ' ἡμῖν μέρος τοῦ 62 ὀφείλεται εἰς τοὺς φοιτητάς· καὶ διὰ τῶν φοιτητῶν πάλιν ἡ ἐθνικωτέρᾳ τῶν κυβερνήσεων ἔτυχεν ἀντιδημοσικότητος καὶ πτώσεως.

Οἱ φοιτηταί, ἐὰν σέβωνται ἑαυτοὺς, ὀφείλουν νὰ μὴ προμηθεύουν οὔτε ἓνα ἀχροατὴν οὔτε εἰς τὸν κ. Ροντήρη, οὔτε εἰς τὸν κ. Πατσόπουλον, οὔτε εἰς τὸν ἀνεπίτιμον κ. Κωνσταντινίδην.

Ἀφοῦ κινδυνεύῃ ἡ τιμὴ τοῦ Πανεπιστημίου, αὐτοὶ μόνοι δικαιοῦνται καὶ δύνανται νὰ περιφρουρήσωσι τὴν κινδυνεύουσαν τιμὴν τοῦ.

ΤΑ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΑΔΑΜΑΝΤΑ.

ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΦΑΝΤΑΣΜΑΓΟΡΙΚΟΙ.

ΕΙΣ ΜΕΡΗ ΔΥΟ ΠΡΑΞΙΣ ΔΥΟ ΣΚΗΝΑΣ ΔΥΟ ΑΝΑ ΔΥΟ

I

ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΡΩΝΤΑ ΚΑΙ ΜΗ ΔΡΩΝΤΑ.

Τρικούπης, ἥρωα φαντασμαγορικός.

Σκιά του, πρόσσωπον κινούμενον καὶ μὴ λαλοῦν.

Τὸ Καντῦλι του, πρόσσωπον φωτίζον καὶ τοιτσιρίζον.

Ἐνα Κανάτι, πρόσσωπον ἀνεκτικώτατος.

Ἐνα Τραπεζί, ἀκίνητον καὶ πρὸς στιγμὴν κινήτον.

Ἐνα Κρεβάτι, δειροπαθοῦν καὶ τριλόν.

Ἐνας γάττος καὶ ἓνας ποντικός, πρόσσωπα κινούμενα.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

(Δωμάτιον περιέχον ὅλα τ' ἀνωτέρω. Ἡ ὥρα δωδεκάτη καὶ κατὰ τῆς νυκτός. Ὁ Τρικούπης περιφέρεται ἐντὸς τοῦ κοιτῶνός του, μετὰ τὸν νυκτικόν του σκουφόν, τὴν ρομπαρτικὰμαρι ἔξω καὶ τὰ δεσίδια τῶν καλτσῶν του λυτά.)

Τρικούπης.

Φύγετε ὡχραὶ φροντίδες, σῦρτε πάθη τρομερά,
Ν' ἀναβῶ στὴν ἐξουσία, εἰν' ἡ μόρῃ μου χαρά.

Πάει καλὰ, πολὺ καλὰ μάλιστα! Σὺ Δῆμε Ἀδάμαντος, εἶσαι σωστός ἀδάμας. Μ' ἓνα δικαίρετον καὶ ἀδιαίρετον ζήτημα, διηρέθησαν τὰ κόμματα, τὰ προσωπικά καὶ ἀπρόσωπα, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀδιαίρετος νικητὴς καὶ τροπικιοῦχος. Ἐχομεν τώρα νὰ κάμωμεν καὶ μελόπητα, καὶ θὰ τὴν κάμω ἔτσι γιὰ γούστο. . . . Τέλος πάντων σοὺ τὴν ἐπαίξα, μειλίχισ' ὅσο δὲ γιὰ σέ κύριε—«ὅταν ἔσχον τὴν τιμὴν, κύριοι βουλευταί, νὰ ἡμῶι πληρεξούσιος καὶ ἔκτακτος ἀπεσταλμένος ὑπουργὸς τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Γεωργίου τοῦ Α'· παρὰ τῇ αὐλῇ τῆς Α. Μ. τῆς βασιλείας τοῦ ἡνωμένου βασιλείου τῆς Ἀγγλίας καὶ Ἰρλανδίας Βικτορίας»—σὲ διορθῶν καὶ σὲνα καλὰ. . . . Μάλιστα, καλὰ, πολὺ καλὰ μάλιστα, καὶ

ὑπερμάλιστα! . . . Ἀ, τώρα ἔχομε νὰ οἰκονομήσωμε καὶ πρόσωπα εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ ὑπουργείου μου. Καὶ πρῶτον. Ὑπουργός, πρωθυπουργός, καὶ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν, ἐσωτερικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἐγὼ. Καὶ οὕτως οἰκονόμησα τὸν ἐκπαιδευτικόν μου. Ἐχεις κανένα παράπονον ἐναντίον σου, κ. Τρικούπη; Ὁχι! Ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, Λομβάρδος. Οἰκονόμησα καὶ αὐτόν. Τῆς ἐκπαιδεύσεως, Ράλλης. — Ἀ μὰ ὁ ἄνθρωπος, νὰ 'πούμε καὶ τοῦ στραβοῦ τὸ δίκαιον, μοῦ ἔκαμε τόσας καροτσάδες. Τί; μικρὸ τάχα ἦτο τὸ πανηγύρι τῆς Κολοκυθοῦς; Ὁχι, ὄχι, πρέπει νὰ λάβῃ ὑπουργεῖον. Λοιπὸν τῆς ἐκπαιδεύσεως. Ὁ . . . ὦ! ὦ! ὦ! οὐάου. Ἐγὼ! Δικό μου καὶ τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν. Πρέπει νὰ τὰ διορθῶσω ὅλα. Πάει καλὰ. . . . Κύριοι ὑπουργοί, ἐγερθῆτε, καιρὸς, ὑπάγωμεν νὰ ὀρκισθῶμεν. . . . Μεγαλειότατε, Μεγαλειοτάτη, Ὑψηλότατε, — Πρέπει νὰ κολακεύῃ κανεὶς καὶ τὰ παιδιὰ, ἐκεῖνος ὁ Γεώργιος ὅμως μοῦ φαίνεται πιὸ ζωηρὸς ἀπὸ τὸν Κωνσταντῖνον. — Ἀν καλὰ ποῖον θὰ μοιάσῃ. — Τὰ ταπεινότερα σεβάσματά μου, ὁ κύριος ὑπουργός μου ἐπὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως ἀπ' ἐδῶ, καὶ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ἀπ' ἐκεῖ καὶ ἐγὼ. . . . Ὡ διάβολε. . . . ἔεχασα τὸν ἐπὶ τῶν ναυτικῶν. . . . Αἱ δὲν πειράζει, προσωρινῶς ἐγὼ. Λοιπὸν καὶ ὁ κύριος Ἐγὼ, Μεγαλειότατε ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, Ναυτικῶν, Οἰκονομικῶν, Ἐσωτερικῶν, Ἐξωτερικῶν, Ἐκπαιδεύσεως καὶ Δικαιοσύνης. Ὁχι, ὄχι, λάθος, ἐκτός τῶν δύο πρώτων, τελευταίων, μέσων. Μὰ κύριε Λομβάρδε, κύριε Ράλλη, ἡσυχάσετε, οὐ, μὰ δὲν κάμομε δουλεῖα ἔτσι, ἴντροπή! Ἐπὶ τέλους τὰ πέρνω ἐγὼ ὅλα, ἡσυχάζει τὸ πρᾶγμα καὶ τὰ διορθῶν ὅλα. Τώρα παρουσιάζομαι ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. . . . Κύριοι Βουλευταί. . . . (Τὴν ὥραν ἐκείνην σβύει τὸ κανδύλι, ὁρμᾷ ὁ γάττος ἐναντίον αὐθάδους ποντικοῦ, ξετροπώσαντος κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, τρομάζει ὁ κ. Τρικούπης, πίπτει ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἀναποδογυρίζεται ἡ τράπεζα, ἐξαπλοῦται ἐπὶ τοῦ πατώματος καὶ εὕρισκει τὸ πρόσσωπόν του τὸ χαῖνον στόμα τοῦ κανατιοῦ, ὑπερ ἀνατραπὲν γερμίζει τὸ πάτωμα, μεθ' ὃ ὁ κ. Τρικούπης ἐγειρόμενος ἐμπλεος ὀργῆς βοᾷ). Τάχαμα ὅλα σὰν τὰ μούτρά μου.

II

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Πρόσωπα λαλοῦντα καὶ μὴ.

Κουμουνδούρος, πρόσσωπον προσωπικόν.

Τὰ ἁγιοδασελλειάτικα πατερμά του, μετὰ τοὺς 12 [κόκκους τῶν.

Ἡ Ὠρα, πρόσσωπον βωβὸν πληρὸν ὀμιλοῦν.

Ἐνα κλουδι μετὰ τὸν παπαγάλο του, πρόσσωπον [λαλοῦν.

Τὰ Κατασχετήρια.

Διορισμοὶ καὶ παύσεις, ὑπογεγραμμένοι καὶ ἀνυπό[γραφοι.

Ἡ κρεμαστὴ λάμπα του, μετὰ τὸ χαμηλὸ φῶς τῆς.

Ἐνα ζευγάρι πιποῦτσα, πρόσσωπα ἐκφραστικά.

(Τὸ ἰδιαιτέρον δωμάτιον τοῦ Κουμουνδούρου ἐν ᾧ ὅλα τὰ περιγραφέντα. Ὁ Κουμουνδούρος ἐπάνω στὸ μεντέρι του σταυροποδητεῖ, κρατῶν τὸ τσιμποῦκί του σθεσθῶ, μετὰ τὴ βέστα του καὶ τὸ σκουφάκι μετὰ τὴ χρυσοῦν του

φούντα και παρὰ τὰ παπούτσα του τὰ καινούρια ὁ στέφανος ὁ Θεσσαλικός).

Κουμουνδοῦρος.

Ἀδάμας! Ἄν καλὰ μὴ δὲν λέγουν, ὅτι ὁ ἀδάμας εἶνε ἀνθραξ, κάρβουνο; Λέγουν. Δὲν λέγουν ὅμως καὶ πῶς μουντσουρώνει. Καὶ ὅμως ἐμένα μὲ καταμουντσουρώσε. Ποῦ νῦν ἡ τῆς ἐξουσίας περιβολή, καὶ τὰ ταράματα τῆς μουσικῆς, καὶ τὸ κύρ Πρόεδρε, καὶ οἱ στέφανοι, καὶ τὰ διατάγματα, καὶ τὰ ρουσφέτια τῶν φίλων, καὶ αἱ παύσεις καὶ οἱ διορισμοί; Ἀνθρακες ἀδάμαγτινοι ἦσαν καὶ μὲ μουντσουρώσαν, βάλτος ἦσαν καὶ μὲ χαντάκωσαν, ψευδοφίλοι βουλευταὶ ἦσαν καὶ μουφύγαν.... Μεσσηνιοί μου, ποῦ εἰσθε, ποῦ τὰ ῥοπάλιά σας, ἡ μαγκιούρες, ἡ μπιστόλαις, οἱ λάζοι καὶ αἱ μαχαίρες σας; Τί κάθασθε;

Ἔπεσα, σκυλιὰ, ἔπεσα καὶ σεῖς δὲν κινεῖσθε; Ζαρνάτα μὲ περιμένει, δὲν ἀκούετε; Τσακίρη, φίλτατε Τσακίρη, ἐν ὀνόματι τῶν ἐξαφανισθέντων καὶ μετὰ ἡμέρας τρεῖς ἀναφανέντων ἀμνῶν, σῶσέ με. Τί, παραιτεῖσαι καὶ σὺ; Παραιτήσου, παραιτηθῆτε ὅλοι, ὅλοι, μὴ μείνη κανεὶς ἀπαραιτήτος, παραιτήσου καὶ σὺ βασιλεῦ! Δὲν παραιτεῖσαι; Τότε παραιτοῦμαι ἐγώ... Μὰ ἀνθρώπε Τρικουπῆ, στὸ θεό σου, τί θὰ καταλάβῃς γενόμενος πρωθυπουργός; Δὲν βλέπεις ἐμεῖ, τί πάσχω ἤδη; Μὴ δεχθῆς, σὲ συμβουλεύω καὶ θὰ μετανοήσης. Ἐγὼ θέλω τὸ καλό σου. Ἐσύ δὲν ἔχεις διοικητικὸν νουν, θὰ κάμῃς βωδολογίας πάλι καὶ στρατοὺς ὑπηρεσίας καὶ μὴ, θὰ ναυαγήσῃς, κακόμοιρε, θὰ ναυαγήσῃς. Νὰ δὲν βλέπεις ἐμεῖ, μὲ τόσα πετωμάτα, μὲ τόσα δάνεια, τορπίλλας, ναύκλαστρα, ἀτμακάρους, κανονιοφόρους, κρούπ, Βελέντζας, Καστανιώτισσας, καυμέδες, γραμματόσημα, σασπεῶ, ναυστάθμους, ὀχυρώματα, προβιδασμούς, δὲν βλέπεις τί ἔκαμα;... Ἀλλὰ τί βλέπω, σκαμνί, κατηγορητήριο, εἰδικὸν δικαστήριο, Τριγγέτα καὶ Κίγγ!... Ρονιδή, ἀθροα τῆς Ὠρας, βαρῆτέ την. Ὠρα κακὴ, στρυφνὴ καὶ ἀνάποδῃ, κακὴ ὦρα νὰ σὲ εὕρῃ... Καὶ σὺ κομολόγι μου ἀγιοθασιλάτικο μὲ τοὺς 180 κόκκους, καὶ σὺ φενάκη ἦσο, καὶ σὲ δι' ἐμπαιγμὸ σὲ δώρησαν, ἢ μήπως πέπρωται νὰ μοῦ χρησιμεύσῃς ὡς τὸ σχοινὶ τοῦ Ἰσχυριώτη; Ναι διὰ σοῦ πρέπει νὰ μὲ κρεμάσουν. Καὶ θέλω κρέμασμα.... Ὁχι, Λομβάρδε, χαρτί καὶ καλαμάρι, ἕνα ἄρθρο, ἀπὸ 'κεῖνα ποῦ ξέρεις, κατὰ τοῦ βασιλέως, γιατί χαθήκαμε. Ἄρθρο δριμύ, νὰ τὸ στείλωμε στὴν Εὐρώπῃ νὰ κάμῃ κρότο. Φώναξε καὶ τὸν Σιοῦμαν, μπουκωσέ τον καὶ αὐτὸν νὰ τὰ γυρίσῃ μ' ἐμάς... Τί εἶνε 'κεῖ; τί βλέπω; Μοῦφεραν καινούρια παπούτσα! Ὡ σημεία τῶν νεκρῶν. Μοῦ δίνουν τὰ παπούτσα, καὶ μοῦ τὰ στεφανώνουν μὲ τὸν Θεσσαλικόν μου στέφανον! Καὶ σὺ, καὶ σὺ γεφάνι μου μαρμαμένον, καὶ σὺ πρὸς ἐμπαιγμὸν μοῦ ἐδόθης... Στάσου, σιγὴ... Τί ἀκούω; Διαδήλωσις—ζήτω τοῦ Τρικουπῆ, ζήτω! Μκνιάτες μου, στὰ ὄπλα, στὰ παράθυρα, τουφέκι στὸ λαό, τουφέκι νὰ μὴ μᾶς σπάσῃ τὰ τσάμια, διότι πλέον ἡ βουλὴ δὲν θὰ ψηφίσῃ νὰ μοῦ τὰ πληρώσῃ τὸ ἔθνος. Στὰ ὄπλα! Πῦρ! (Καὶ ταῦτα λέγων ὁ Κουμουνδοῦρος ὁρμᾷ μὲ τὸ τσιμποῦκι σηκωμένον, κτυπᾷ τὸ κλουβὶ τοῦ παπαγάλου, ὅστις κατακρεμνιζόμενος βοᾷ): **Καλέφτες!!**

Παλιάνθρωπος.

ΚΥΒΕΡΝΑ.

Καὶ τέλος πάντων τὴν ἀρχὴ ἐσκέφθη νὰ ἀφήσῃ ὁ καπετὰν Ἀλέξανδρος, καὶ ἐπῆγε 'στὸ Παλάτι, μὰ ἔτυχε ὁ Βασιλεὺς ὀλίγο ν' ἀρρωστήσῃ, καὶ νᾶναι γιὰ τὴν τύχῃ του τρεῖς μέρας 'στὸ κρεβάτι. Καὶ ἔτσι ὁ Ἀλέξανδρος, ἀπ' τὰ ψηλά πεσμένος, χωρὶς νὰ θέλῃ κυβερνᾷ μὲ τὸ στανεῖο τὸ γένος.

Κυβέρνα τὸ Ῥωμαίικο καὶ ὦρα μὴν τ' ἀρίνης! ἂν ἔπεσαν ἐπάνω σου σὰν λυσασμένοι σκύλοι, καὶ ὁ Ξενοδόχης 'χάθηκε καὶ ὁ Μωραϊτίνης, ἀκόμη ἂς χαμογελοῦν τὰ ὤμορά σου χεῖλη. Ἄς μὴ σκεπάζουν σύννεφα πυκνὰ τὸ κούτελό σου, καὶ ἡ μυυρίλα ξεστεριᾷ ἂς φαίνεται ἐμπρὸς σου.

Καὶ ὁ Βάλτος πᾶει, 'χάθηκε, μὰ καὶ γι' αὐτὸ μὴ σκάνης! ἡ λύπη καὶ τὸ σοβαρὸ σὲ σένα δὲν πηγαίνει, ἐσύ ποτὲ ἀγέλαστος 'στὸν κόσμον δὲν ἐφάνης, γιὰ σὲ εἰρήνη, πόλεμος, τὸ ἴδιο δὲν σημαίνει; Μόνο μὲ γέλοιο κυβερνᾷς ὡς σήμερα τὸ γένος, καὶ πάντα δείχνεις μὲ αὐτὸ πῶς εἶσαι χορτασμένος!

Σὲ ἀφῆσαν οἱ Θεσσαλοὶ καὶ οἱ Μπένδες ἀκόμα... Σὺ μόνος τοὺς ἐχάρισες ἐλευθερίας ἀέρα, καὶ ὅμως οἱ ἀχάριστοι πηγαίνουν μ' ἄλλο κόμμα, καὶ ξένη γιὰ γεινᾶτι σου σηκόνουνε παντιάρα. Σὲ τούτῃ τὴν περίστασι ἐσάστισε ὁ νοὺς σου, καὶ ἔχασες τὰ νοῦμερα καὶ τοὺς λογαριασμούς σου.

Ἄλλ' ὅμως ἂν σὲ ἀφῆσαν εἰς τοῦ λουτροῦ τὰ κρύα, τὸ ξάστερό σου κούτελο στιγμὴ ἂς μὴ θολώσῃ, γιὰ καὶ ἡ παγκόσμιος μᾶς λέγει ἱστορίαν, πῶς ἐπαθαν χειρότερα τῆς γῆς φωστῆρες τόσοι. Πόσοι καὶ πόσοι τρόπαια δὲν ἔκαμαν μέγαρα! καὶ ὅμως γιὰ εὐχαριστῶ τοὺς ἔδωσαν κρεμᾶλα.

Τί κόσμος ἀσυνείδητος, ἀχάριστος καὶ πλάνος! Οἱ βασιληάδες ἔξωφρα 'πεθαίνουν πεινασμένοι, μὰ νύκτα ψαλλιδίζεταὶ ἀγέρωχος Σουλτᾶνος, καὶ μόνο μὲ τὸν Κότταρη ὁ Κουμουνδοῦρος μένει. Τέτοιος ὁ κόσμος πάντοτε θὰ ἦναι, ὅπως ἦτο, ἐκεῖ ποῦ σὲ πετροβολεῖ, σὲ πέρνει μὲ τὰ ζήτω.

Κυβέρνα τὸ Ῥωμαίικο, Ἀλέξανδρε, ἀκόμα, καὶ ἂς μὴν ἔχῃς σύμμαχον καὶ φίλον οὔτε ἕνα, καὶ ἂς μένῃ γιὰ χατῆρι σου καὶ ὁ βασιληᾶς 'στὸ στρώμα! Τόσα καὶ τόσα χάσαμε, νὰ χάσουμε καὶ σένα; Κάτω 'στοῦ Βάλτου τὰ χωριά, 'στὰ πέντε βιλαέτια φάτε καὶ πιέτε, βρε παιδιὰ, πρὶν λείψουν τὰ ρουσφέτια!

Souris.